

SEMPRE A PUNT

100 anys de moviment escolta a València

SEMPRE A PUNT

100 ANYS DE MOVIMENT ESCOLTA A VALÈNCIA

SEGELL DEL CAMPAMENT DE LA FEDERACIÓ REGIONAL VALENCIANA D'EXPLORADORS.
Finals de la dècada de 1920.

Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu. Arxiu de la Fundació Scout Sant Jordi.

L'escoltisme és, sense cap tipus de dubte, una de les plataformes de sociabilitat juvenil amb major arrelament en la societat valenciana. Els scouts estan implantats hui en dia en moltes localitats, constituint una sòlida realitat entre la nostra joventut. Però, a més a més, posseïen una destacada trajectòria. Les primeres gestions per a la seua implantació es van realitzar en la ciutat de València en la tardor de 1912, just ara fa un segle. Des d'aquell moment fins ara, els scouts sempre han estat presents en la societat valenciana protagonitzant multitud de vicissituds, algunes d'elles realment interessants. Este model de formació cívica i del caràcter va ser ideat pel general anglès Baden Powell i va començar a posar-se en pràctica en 1907. Buscava oferir un programa de formació juvenil fora del sistema educatiu, en un intens contacte amb la naturalesa i amb unes dosis significatives d'autoorganització. La iniciativa va tindre una

gran acollida en la societat britànica i ràpidament es va estendre per altres països. En 1914 ja s'havia transformat en un moviment internacional que integrava centenars de milers de jòvens.

L'Asociación Nacional de Exploradores de España creada en 1912 pel capità Teodoro Iradier, va introduir l'escoltisme al nostre país amb relatiu èxit. L'impuls va arribar a la ciutat de València i per eixes mateixes dates es va fundar una tropa d'exploradors, a la qual es van sumar poc després d'altres a: Tavernes de Valldigna, Cullera, Alzira, etc. Els exploradors van tindre, en principi, un caràcter prou paramilitar. Els seus dirigents es situaven en l'estela del regeneracionisme conservador, per això en les seues pràctiques van abundar les formacions i desfilades. Però en la segona mitat de la dècada de 1920 la situació va començar a modificar-se. Es va introduir el sis-

EMILI BEÜT AMB ALGUNS ROVERS EN UNA CERIMÒNIA D'INICIACIÓ.
Font Roja (Alcoi), agost 1945.

Col·lecció Família Beüt.

tema de patrulles, per potenciar les activitats de grups xicotets enfront dels grans, i es van prioritzar les activitats més lúdiques, formatives i en contacte amb la naturalesa. Els escoltes valencians, liderats per Emili Beüt, es van alinear clarament amb este últim grup i van

ROVERS DELS BOY-SCOUTS DEL PAÍS VALÈNCIA.
Gilet (València), 1951.

Col·lecció de Volusiano M. Torres Moll.

constituir en 1927 la Federació Regional Valenciana d'Exploradors, la qual es va caracteritzar, a més a més, per un suau regionalisme.

Després de la proclamació de la II República, en 1931, l'escoltisme espanyol es va fragmentar. Van sorgir a Catalunya Minyons de Muntanya i Boy-Scouts de Catalunya d'orientació nacionalista, la Confessional Scouts Hispanos i l'Associació de Muchachas Guías de España. A partir d'aquest moment no va haver-hi un únic escoltisme, sinó un moviment scout, amb diverses associacions que realitzaven una lectura amb algunes diferències d'aquest model formatiu.

La Guerra Civil de 1936 va suposar una tremenda fractura en la societat espanyola. A pesar d'això va haver-hi nuclis actius tant en la zona nacional com en la republicana. Després del triomf de les forces franquistes, el govern va prohibir en 1940 l'escoltisme. Només els Minyons de Muntanya-Boys-Scouts de Catalunya i un grup de joves valencians, que havien constituït en 1943 els Boys-Scouts del País

INTEGRANTS DEL GRUP III SAN VICENTE FERRER.
Casa dels Obrers Sant Vicent Ferrer de València, 1954.

Col·lecció de Volusiano M. Torres Moll.

VOLUSIANO TORRES MOLL, JUAN BAUTISTA MOLINS I VICENTE TARAZONA,
DIRIGENTS DE L'ESCOLTISME VALENCIÀ.
Rodalies de València, 1958.

Col·lecció de Volusiano M. Torres Moll.

TROPA DE PIONEROS DEL GRUPO X EN UN CAMPAMENTO DE VERANO.
Pirineos de Huesca, 1969.

Colección del Grupo Scout X El Pilar.

XIQUES GUIES DELS GRUPS III I XIII DE CAMPAMENT EN LA ESCALERUELA.
Sarrión (Terol), juliol 1970.

Col·lecció del Grup Scout XIII. Arxiu Històric del Centre Excursionista de València.

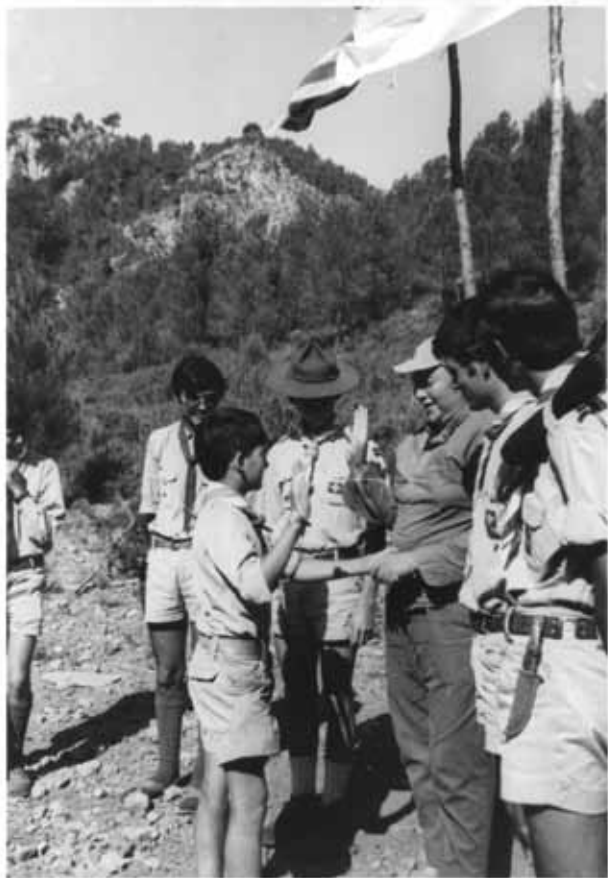

Dalt:
CURS DE FORMACIÓ D'AVDE.
El Vedat de Torrent (València), 1975.

Col·lecció de Scouts Valencians.

En la pàgina següent:
PROMESA EN EL GRUP VIROLAI DE MONTSERRAT.
Bicorp (València), 1971.

Col·lecció de Salvador Mompó Valls.

València (BSPV) sota la direcció d'Emili Beüt, van continuar amb les seues activitats en la clandestinitat per la qual cosa van patir atacs i multes. Els BSPV, encara que amb molt pocs integrants, es van mantindre en actiu fins als inicis de la dècada de 1950.

A partir de 1953 el relleu el va prendre el Grupo Scout III San Vicente Ferrer, creat en la Casa de los Obreros del carrer de Cavallers, que amb suport de certs sectors de l'Església va ser clau en la reactivació del moviment. En 1958, ja hi havia a València mitja dotzena de grups i diversos centenars de scouts. Per a protegir-los, l'arquebisbe Marcelino Olaechea va autoritzar la creació de la Delegación Diocesana de Escultismo de Valencia (DDE). La dècada de 1960

MEMBRES DEL MEV ARREPLEGANT ASFALT.
Carnota (A Coruña), novembre 2003.

Col·lecció del Moviment Escolta de València.

FESTIVAL DE LA CANÇÓ DEL MEV.
Natzaret (València), febrer 2010.

Col·lecció del Moviment Escolta de València.

també va ser propícia. Van augmentar els grups, prou en col·legis religiosos: escolapis; marianistes; claretians, etc. També se'n va organitzar un de femení a la parròquia Sant Jaume de Moncada. Amb això els escoltes van ocupar un lloc destacat, realitzant una significativa labor de formació cívica i inculcant als seus joves integrants una metodologia de progrés personal, al mateix temps que valors de respecte i compromís social.

A partir de 1966 la unitat de l'escoltisme valencià es va fragmentar. La Delegació Diocesana va integrar els nuclis confessionals i

MEMBRE DE SCOUTS VALENCIANS PRESTANT SERVICI EN EL PELEGRINATGE DE MALATS DE LA DIÒCESI DE VALÈNCIA. Lourdes (França), 2011.

Col·lecció de Scouts Valencians.

es va vincular al Movimiento Scout Católico (MSC). Alguns grups van optar a principis de la dècada de 1970 per constituir la zona XV de l'Asociación de Scouts de España (ASDE). Finalment, uns altres van decidir agrupar-se en

LLOBATONS DEL GRUP SANT CRISTÒFOL
D'ALBORAYA EN ELS ACTES DE CELEBRACIÓ DE
SANT JORDI, PATRÓ DELS SCOUTS.
Borriana (Castelló), 2009.

Col·lecció de Scouts Valencians.

l'Associació Valenciana d'Escoltisme (AVDE). Les tres associacions van coexistir fins a finals de la dècada de 1980. L'escoltisme catòlic de la DDE, que en 1980 va passar a denominar-se Moviment Escolta de València (MEV), es va centrar en grups ubicats en col·legis. La zona XV d'ASDE va tindre una forta expansió amb molts grups en parròquies de localitats de la província. Al qual calia sumar els nuclis d'AVDE, alguns molt ben arrelats. En eixa

època, els scouts van aglutinar milers de xics i xiques, van estar presents època en desenes de localitats, es van comprometre amb intensitat en les estructures de participació juvenil, liderant-les en més d'una ocasió, i van fer sentir el seu pes en els sectors de l'administració responsables de la política de joventut.

En l'actualitat, ja en ple segle XXI, l'escoltisme valencià està representat pel Moviment Escolta de València i Scouts Valencians, vinculats estos últims a ASDE. Les dos entitats ofereixen un espai perquè xics i xiques puguen ocupar el seu temps lliure d'una manera constructiva, formant-se en un ideari de compromís social i personal. En suma, continuen oferint la possibilitat de practicar el "gran joc de l'escoltisme", igual que han fet molts altres jóvens des de fa un segle, i d'integrar-se en un moviment que és una autèntica fraternitat d'àmbit universal.

SEMPRE A PUNT

100 ANYS DE MOVIMENT ESCOLTA A VALÈNCIA

ORGANITZA:

Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu.

LLOC:

Sala Permanent del Monestir de Sant Miquel dels Reis.

DATES:

De setembre de 2012 a gener de 2013.

EDITA:

Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu.

TEXTOS:

José Ignacio Cruz.

DISSENY:

Malabar Serveis Gràfics i Editorials, S.L.

IMPRESSIÓ:

Fernando Gil Artes Gráficas, S.A.

D.L. V-2066-2012

IMATGE COBERTA:

LA PATRULLA BISONTE DE LA TROPA D'EXPLORADORS DE
VALÈNCIA EN UNA EXCURSIÓ. BUÑOL, FEBRER DE 1932.

Col·lecció particular.

**Aquesta exposició ha sigut possible gràcies a
la col·laboració de les següents persones i entitats**

Família d'Emili Beüt

Jorge Garau

Mario Jiménez Cabedo

José Martínez Valero

Família de Joaquín Mifsud Manclús

Salvador Mompó Valls

Ignacio Nuñez Faubel "Gran Castor"

Rafael Ruano

Mª José Taberner Andrés

Família de Volusiano M. Torres Moll

José Vergara

Fundació Scout Sant Jordi

Federació d'Escoltisme Valencià

Grupo Scout XIII-Comisión Archivo Histórico,
Centre Excursionista de València.

Institut Valencià de l'Audiovisual
i de la Cinematografia 'Ricardo Muñoz Suay'

Museo de Etnología

Scouts Valencians

SOM cultura

